

Luokkasormus löysi takaisin omistajalleen yli 50 vuoden jälkeen

PÄLKÄNE

Juhannus vuonna 2018 ja valkeakoskelaisen kesäpaikan pihamaalla touhuilee monen ikäisiä juhlijoita. Kaveriporukan kanssa juhannuksen viettoon lähtenyt **Risto Kuusela** ei malta olla kaivamatta metallinetsintälaitteitaan esiin: iso nurmikkoalue kutsuu. Kela-laite piippaa, pinnan alla on metallia. Kuusela ottaa esiin porkkananäköisen pointterinsa ja tarkentaa paikan viiden sentin tarkkuudella. Puukko esiin ja nurmikon pinnasta irttoa selväräinen laatta. Vielä ei näy mitään!

Väkeä alkaa kerääntyä ympärille. Lapsia ja aikuisia. Nyt voi "porkkanalla" vielä tarkentaa paikan ja sitten rouhaista maata lapiolla. Risto Kuusela ajattelee, että maassa on taas varmaankin viinapullon korkin rengas, sillä niitä nousee esiin tasaiseen tahtiin. Vieressä olleen lapsen sormet ovat kaikkein vikkelimmat ja ne nappavat esiin tulleen metalliesineen talteen. Kaikki katsovat saalisista: se on sormus.

Luokkasormus yli 50 vuoden takaa

Kuusela kertoo, että sormus oli heti käteen otettaessa painava.

– Kun puhdistin mullat, näin leimoista, että se oli hopeasormus. Vaikka sormus oli katkennut ja vääntynyt, kaiverukset olivat luettavissa. Saatoin selvästi lukea, että "LL" oli sormuksen omistaja ja vuosiluku oli 1965. Lisäksi kaiverrettuina olivat kirjaimet "PYK".

Metallinetsijä Risto Kuusela, 45, – filosofian maisteri ja matemaatikko – sanoo, että häntä kiehtoo harrastukseensa eniten juuri esineen historia ja tarina.

– Olen aina ollut kiinnostunut paikallishistoriasta. Mielikuvitustani on aina ruokkinut muun muassa ajatus siitä, millaista elämä on jollain paikalla ollut vaikkapa 500 vuotta sitten.

Metallinetsintää harrastava keräilee kesät ja dokumentoi talvet.

– Otin talvella sormuksen esiin ja pohdin, että tokkopa tälle omistajalle löytyy. PYK-kirjaimet saivat minut ajattelemaan, että kyseessä voisi olla luokkasormus. Googlasin ja ensimmäisenä tulivat tarjolle Pälkäneen yhteiskoulun ja lukion killan verkkosivut, jonne laitoin saman tien viestin: "Löysin huonokuntoisen, katkenneen ja vääntyneen luokkasormuksen vuodelta 1965. Olisi hienoa saada sormukselle tarina."

Puoli vuosisataa maan povessa piilotellut luokkasormus päätyi omistajalleen Leila Taskiselle löytäjältään Risto Kuuselalta yhteiskoulun seniorien keväjuhlassa. Kuva: Terttu Tuominen

Kaksi VB-luokan sormusta vuodelta 1965. 53 vuotta maassa ollut Leilan sormus on katkennut ja vääntynyt. Kuva: Terttu Tuominen

Tarina alkoi selvittää pikavauhtia. Killan asiakirjoista selvisi, että kyseessä oli VB-luokan luokkasormus. Vuosikertomuksesta puolestaan selvisi, että 45 oppilaan luokalla oli ollut kaksi oppilasta, joilla oli nimikirjaimet LL. Pari puhelinsoittoa ja sormuksen omistajaksi osoittautui kotiseudulle Pälkäneelle viisi vuotta sitten pääkaupunkiseudulta muuttanut **Leila Taskinen** (o.s. **Lukula**).

"Vanhemmat olivat vihaisia"

Leila Taskinen, 72, palaa ajassa takaisin kevääseen 1965.

– Muistan, kuinka luokkasormuksen ulkonäköä suunniteltiin koko luokan voimin ja yksi piirroshetokista valittiin äänestämällä parhaaksi. Halusin sormuksen itselleni muistoksi, sillä olin silloin lopettamassa koulunkäyntini

keskikouluun.

– Melko pian huomasin oman sormukseni kadonneen, mutta en heti uskaltanut kertoa asiaa vanhemmilleni. Kun se sitten jossain vaiheessa oli pakko tehdä, olivat he kovin vihaisia. Sain moitteet siitä, että perheen vähistä rahoista kerätyt sormusrahat menivät hukkaan, kun olin mennyt hävittämään sormukseni.

Leila Taskinen kertoo, että hänellä ei ole ollut tähän saakka harmainta aavistusta siitä, minne sormus on kesällä 1965 kadonnut. Mutta nyt kun hän kuulee löytöpaikan, hän tunnistaa paikan ja muistaa hyvin, että on liikkunut siellä.

– Silloin nuorena reissasin paljonkin Valkeakosken suunnalla, paikat ovat kyllä tuttuja. Kun kuulin sormukseni löytymisestä, en ollut uskoa koko tarinaa. Voiko tämä olla totta näin pitkän ajan jälkeen!

Sormustarina yhteiskoulun senioreille

Tämä tarina yli 50 vuotta sitten kadonneesta luokkasormuksesta kerrottiin Pälkäneen yhteiskoulun ja lukion kiltä ry:n keväjuhlassa 27.4. Yhteiskoululle tarinaa olivat saapuneet kertomaan sekä sormuksen omistaja että löytäjä, ja lopuksi vanha luokkasormus päätyi omistajalleen.

Kilta piti juhlan yhteydessä vuosikokouksensa, jossa uudeksi puheenjohtajaksi kymmenen vuotta tehtävässä olleen **Päivi Lehtomäen** seuraajaksi valittiin **Risto Wallenius**. Hallituksen jäseniksi valittiin **Matti Aaltonen**, **Mirva Hirmukallio**, **Marja Koppa**, **Päivi Lehtomäki**, **Lauri Salonen**, **Jaana Tiililä**, **Terttu Tuominen**, **Irma Tuomisto** ja **Maija-Liisa Viljanen**.

Risto Kuusela metallinetsintävälineineen. Koko ajan hänen mukanaan kulkevat kelaetsin, pin pointer eli tarkennin ja lappio. Kuva: Terttu Tuominen

Metallinetsintää jo nuoresta

Risto Kuusela on jo lapsesta asti ollut kiinnostunut metallinetsinnästä. Aarteista ja kätköistä haaveilu oli kuitenkin pitkään lähinnä ajatuksen tasolla ja tosi harrastukseksi metallinetsintä muuttui vasta pari vuotta sitten, kun Kuusela hankki metallinetsintävälineensä. Veljenpojan kanssa aloitettu harrastus on jäänyt sittemmin kokonaan Risto kontolle, sillä nuoren miehen kärsivällisyys ei riittänyt kovin pitkiin etsintöihin.

Aarteiden etsinnät aloitetaan maanomistajilta hankittujen lupien mukaisesti ja paikat on valittu muun muassa vanhojen karttojen perusteella. Paikat ovat voineet olla väylämissä ihmiset ovat liikkuneet, vanhoja teitä ja polkuja, kyläkeskuksia, kalmistoja, metsiä tai kesantopeltoja.

Metallinetsijöillä on yhdistyksiä, ja niihin kuulumalla pääsee harrastuksessa hyvin vauhtiin.

– Kuka tahansa voi hankkia itselleen laitteiston, eikä siihen välttämättä tarvita paljonkaan rahaa. Itse aloitin heti vähän paremmilla välineillä pari vuotta sitten. Kaikkein halvimmilla laitteilla ei oikeasti tee juuri mitään, mutta muutaman sata-

sen sijoituksella saa ihan hyvät aloittelijan välineet, Kuusela kertoo.

Metallinetsijöitä sitovat eettiset säännöt. Ilman maanomistajan lupaa ei saa kaivaa. Muinaismuistolaki säätelee, että yli sata vuotta vanhat löydöt pitää ilmoittaa museolle. Löytötavaralaki puolestaan määrittelee mitä löydöille pitää tehdä.

Risto Kuuselan arvokkain löytö on kultasormus, joka leimoista päätellen oli valmistettu Helsingissä vuonna 1902. Omistajaa ei enää voi löytää ja sormus määritellään siten romuksi.

Viime juhannuksena kerätyi Leilan luokkasormuksen lisäksi samalta nurmialueelta pussillinen muutakin tavaraa: 50-luvun kolikoita, ammusten hylsyjä, vanhoja sotilaspuvun nappeja.

Metallinetsintäsignaalin perusteella kokenut etsijä osaa päätellä, mitkä löydöt kannattaa kaivaa esiin. Tavallisimpia metallinetsijöiden löytöjä tässä järjestyksessä ovat naulat, pullonkorkit, tölkkiklipsit, alumiinoroskat ja rahat. Pelloilla näiden lisäksi tulee usein vastaan hevosvaljaiden osia.

Terttu Tuominen